

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра педагогічної та вікової психології

Професор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Саврицький С. В. *С. В. Саврицький*

Протокол № 2 від «16» жовтня 2019 р.

№3716102019

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
ПСИХОЛОГІЯ ПЕДАГОГІЧНА ТА ДИТЯЧА

підготовки

бакалавра

спеціальності

013 – початкова освіта

освітньо-професійної програми

Початкова освіта

Луцьк – 2019

Програма навчальної дисципліни «Психологія педагогічна і дитяча»
підготовки бакалавра, галузі знань 01 освіта\педагогіка, спеціальності 013
початкова освіта, за освітньо-професійною програмою «Початкова освіта»

Розробник: Бабій М.Ф., канд.психол. наук, доцент кафедри педагогічної та
вікової психології

Рецензент: Кордунова Н.О., канд. психол. н., доцент кафедри педагогічної та
вікової психології.

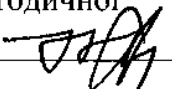
**Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри
Педагогічної та вікової психології**

протокол № 1 від 30 серпня 2019 р.

Завідувач кафедри: (підпис) Гошовський Я.О.

**Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією
факультету _____**

протокол № 1 від 4 вересня 2019 р.

Голова науково-методичної
комісії факультету (підпис) Іванашко О.Є.

**Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни подається згідно з навчальним планом спеціальності і представляється у вигляді таблиці 1.

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 освіта\педагогіка, 013 початкова освіта, «початкова освіта» бакалавр	Нормативна
		перший
Кількість годин/кредитів 120/4		Семестр_2-ий__
		Лекції 30 год.
ІНДЗ: €		Практичні 30 год.
		Лабораторні ____ год.
		Самостійна робота _52_ год.
		Консультації _8_ год.
		Форма контролю: екзамен

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
заочна форма навчання м/с	01 Освіта\Педагогіка, 013 початкова освіта, «Початкова освіта», бакалавр	Нормативна
		Рік навчання перший
Кількість годин/кредитів 90/ 3		Семестр_2-ий__
		Лекції 6 год.
ІНДЗ: €		Практичні 8 год.
		Лабораторні ____ год.
		Самостійна робота _70_ год.
		Консультації _6_ год.
		Форма контролю: екзамен

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Розкрити основні фундаментальні положення та закономірності психологічної науки, а також озброїти слухачів міцними теоретичними знаннями з психології, які допоможуть їм сформувати адекватну поведінку у відповідності до умов професійної діяльності.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

- основні параметри генезису дитячої психіки у різному віці;
- особливості розвитку та протікання пізнавальних процесів у дитинстві.
- прояв особистісної сфери дитини та механізми, що на неї впливають.
- вплив різних видів діяльності на розвиток дитячої психіки.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 2
(Денна форма навчання)

Назва змістових модулів і тем лекційних, практичних занять, консультацій та самостійної роботи	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Прак.	Консул	Сам. роб.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Розвиток психіки в онтогенезі					
Тема 1. Лекції: Вікова психологія як галузь психологічної науки Тема практ. заняття: Напрями, концепції, теорії вікової психології Тема для самост. р.: «Історія розвитку науки »	13	3	3	2	5
Тема 2. Лекції: «Показники та критерії розвитку психіки» Тема практ. заняття: «Фактори розвитку» Тема для самост. р.: «Методика проведення тестів у школі»	13	3	3	2	5
Тема 3. Лекції: «Рефлекторна активність після народження» Тема практ. заняття: «безумовні і умовні рефлекси» Тема для самост. р.: «Типи олігофренії»	13	3	3	2	5
Тема 4. Лекції: «Навчання та виховання» Тема практ. заняття: «Інститути соціалізації» Тема для самост. р.: «Структура діяльності педагога	13	3	3	2	5

Тема 5. Лекції: «Вік немовля» Тема практ. заняття: «розвиток психіки від 0-1р» Тема для самост. р.: «Фізіологічні зміни від 0-1р.»	11	3	3		5
Тема 6. Лекції: «Розвиток психіки від 1-3 років» Тема практ. заняття: «Основні новоутворення віку» Тема для самост. р.: «Неврози у віці від 1-3 років»	11	3	3		5
Тема 7. Лекції: «Розвиток пізнавальної сфери у дошкільному віці» Тема практ. заняття: «Основні новоутворення у пізнавальній сфері» Тема для самост. р.: «Діагностика пізнавальної сфери у дошкільника»	11	3	3		5
Тема 8. Лекції «Розвиток особистісної сфери дошкільника» Тема практ. заняття: «Основні новоутворення у особистісній сфері» Тема для самост. р.: «Діагностика особистісної сфери дошкільника»	11	3	3		5
Тема 9. Лекції «Розвиток пізнавальної сфери у молодшому шкільному віці» Тема практ. заняття: «Вплив навчання на розвиток молодшого школяра» Тема для самост. р.: «Психічний розвиток підлітка»	11	3	3		5
Тема 10. Лекції «Розвиток особистісної сфери у молодшому шкільному віці» Тема практ. заняття: «Роль вчителя у розвитку молодшого школяра» Тема для самост. р.: «Психічний розвиток старшокласника»	13	3	3		7
Усього годин	120	30	30	8	52

Таблиця 2А
(заочна форма навчання, м/с)

Назва змістових модулів і тем лекційних, практичних занять, консультацій та самостійної роботи	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Лек.	Прак.	Консул	Сам. роб.	
1	2	3	4	5	6	
Змістовий модуль 1. Розвиток психіки в онтогенезі						
Тема 1. Лекції: Вікова психологія як галузь психологічної науки Тема практ. заняття: Напрями, концепції, теорії вікової психології Тема для самост. р.: «Історія розвитку	18	2		2	10	

науки »						
Тема 2. Лекції: «Показники та критерії розвитку психіки» Тема практ. заняття: «Фактори розвитку» Тема для самот. р.: «Методика проведення тестів у школі»	18		2		10	
Тема 3. Лекції: «Рефлекторна активність після народження» Тема практ. заняття: «безумовні і умовні рефлекси» Тема для самот. р.: «Типи олігофренії»	18				10	
Тема 4. Лекції: «Навчання та виховання» Тема практ. заняття: «Інститути соціалізації» Тема для самот. р.: «Структура діяльності педагога»	18			2	10	
Тема 5. Лекції: «Вік немовля» Тема практ. заняття: «розвиток психіки від 0-1р» Тема для самот. р.: «Фізіологічні зміни від 0-1р.»	16			2	10	
Тема 6. Лекції: «Розвиток психіки від 1-3 років» Тема практ. заняття: «Основні новоутворення віку» Тема для самот. р.: «Неврози у віці від 1-3 років»	16		2		10	
Тема 7. Лекції: «Розвиток пізнавальної сфери у дошкільному віці» Тема практ. заняття: «Основні новоутворення у пізнавальній сфері» Тема для самот. р.: «Діагностика пізнавальної сфери у дошкільника»	11			2	10	
Тема 8. Лекції «Розвиток особистісної сфери дошкільника» Тема практ. заняття: «Основні новоутворення у особистісній сфері» Тема для самот. р.: «Діагностика особистісної сфери дошкільника»	11			2		
Тема 9. Лекції «Розвиток пізнавальної сфери у молодшому шкільному віці» Тема практ. заняття: «Вплив навчання на розвиток молодшого школяра» Тема для самот. р.: «Психічний розвиток підлітка»	11	2	2			
Тема 10. Лекції «Розвиток особистісної сфери у молодшому шкільному віці» Тема практ. заняття: «Роль вчителя у	13	2	2			

розвитку молодшого школяра» Тема для самост. р.: «Психічний розвиток старшокласника						
Усього годин	90	6	8	6	70	

5.ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Таблиця 3
(денна форма навчання)

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Історія розвитку науки	5
2	Методика проведення тестів у школі	5
3	Типи олігофренії	5
4	Структура діяльності педагога	5
5	Фізіологічні зміни від 0-1р.	5
6	Неврози у віці від 1-3 років	5
7	Діагностика пізнавальної сфери у дошкільника	5
8	Діагностика особистісної сфери дошкільника	5
9	Психічний розвиток підлітка	5
10	Психічний розвиток старшокласника	7
	Разом	52

Таблиця 3 А
(заочна форма)

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Історія розвитку науки	10
2	Методика проведення тестів у школі	10
3	Типи олігофренії	10
4	Структура діяльності педагога	10
5	Фізіологічні зміни від 0-1р.	10
6	Неврози у віці від 1-3 років	10
7	Діагностика пізнавальної сфери у дошкільника	10
8	Діагностика особистісної сфери дошкільника	
9	Психічний розвиток підлітка	
10	Психічний розвиток старшокласника	
	Разом	70

За виконану роботу подається звіт

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

Теми для написання рефератів.

1. Основні етапи розвитку психіки у тварин.
2. Елементарні та вищі психічні функції у людини.
3. Знакові системи у людини.

- 4.Пізнавальні процеси у тварин і людини.
- 5.Емоції у людини і тварин.
- 6.Прояв свідомості в поведінці, психічних процесах, властивостях і станах людини.
- 7.Прояв безсвідомого в поведінці, психічних процесах. Властивостях і станах людини.
- 8.Розвиток свідомості людини у філософських і психологічних дослідженнях.
- 9.Свідомість і безсвідоме у психіці і поведінці людини.
- 10.Увага та її психологічні властивості.
- 11.Психологічні теорії уваги.
- 12.Фактори, що впливають на формування образів.
- 13.Зв'язок відчуттів з властивостями зовнішнього і внутрішнього середовища організму.
- 14.Закони і загадки зорового сприйняття людини.
- 15.Теорії пам'яті у психології.
- 16.Індивідуальні особливості пам'яті та здібностей людини.
- 17.Індивідуальні особливості та порушення пам'яті.
- 18.Уява та індивідуальна творчість.
- 19.Вплив уяви на стан організму людини.
- 20.Психологія творчого мислення.
- 21.Порівняльний аналіз мислення людини і ЕОМ
- 22.Значення спілкування в розвитку людини.
- 23.Розвиток спілкування у дітей.
- 24.Специфіка людської діяльності.
- 25.Психічні процеси як форми діяльності.
- 26.Становлення вищих психічних функцій в процесі діяльності.
- 27.Розвиток діяльності людини в онтогенезі.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Дисципліна складається з одного змістового модуля та її вивчення

передбачає виконання ІНДЗ (табл. 4). У цьому випадку підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 36 балів);
2. виконання ІНДЗ, які зараховуються у поточний контроль (максимум 4 балів);
3. модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

Таблиця 4

Поточний контроль (мах = 40 балів)										Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів	
Модуль 1					Модуль 2					Модуль 3			
Змістовий модуль 1										ІНДЗ	МКР 1	МКР 2	
T 1	T2	T 3	T 4	T 5	T6	T7	T8	T 9	T 10				
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	10	30	30	100

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 - 81	C		
67 -74	D	Задовільно	
60 - 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

- 1.Ананьев Б. Г. Особенности восприятия пространства у детей. / Б. Г. Ананьев М : 1964.-387 с.
2. Асмолов А.Г. Личность как предмет психологического исследования. - М : Просвещение, 1984. - 268 с.
- 3.Афонькина Р. Практикум по детской психологии./ Р. Афонькина, С. Урултаева - М: 1994.- 321 с.
- 4.Бауер Т. Психическое развитие младенца. Пер с англ./ Т. Бауер Т. -М. : Просвещение, 1979.-541 с.
- 5.Божович Л.И. Личность и ее формирование в детском возрасте./ Л.И. Божович. - М. : Педагогика, 1968. - 428 с.
- 6.Божович Л.И. Психологические особенности развития личности подростка .- М., 1979.-387 с.

7. Вагин И. О. Психология жизни и смерти./ И. О. Вагин -Спб. : Питер, 2001. – 160 с.
8. Верунская Н.Н. Индивидуальная работа с учащимися./ Н. Н. Верунская. –Минск : Народная osveta, 1983.- 328 с.
9. Виноградова М. Г. Воспитание воли у учащихся-подростков. // Среднее специальное образование. 1968. № 5. - С. 42-45.
10. Виноградова М. Г. Память и условия ее развития в учебном процессе. //Среднее : шальное образование, 1968, №8. - С. 43 - 45.
11. Виноградова М. Д. Коллективная познавательная деятельность и воспитание школьников. / М. Д. Виноградова, И. Б. Первин М. : Просвещение, 1977.- 367 с.
12. Власова Т. А., Певзнер Н. С. О детях о отклонениями в развитии./ Т. А. Власова., Н.С. Певзнер. - М. : Просвещение, 1973. - 292 с.
13. Возрастная и педагогическая психология. / Под ред. А.В.Петровского.- М. : Педагогика, 1979.- 478 с.
14. Возрастная и педагогическая психология. / Под ред. М.В.Гамезо и др.- М. : Педагогика, 1984.- 379 с.
15. Возрастные и индивидуальные особенности младших подростков./ Под ред. Г. В. Драгуновой. -М. : Педагогика, 1967.- 389 с.
16. Воспитание и обучение в детском саду. / Под ред. А. В. Запорожца.- М. : Педагогика, 1976. - 281 с.
17. Выготский Л. С. История развития высших психических функций.- Т.6./ Л. С. Выготский. – М :1 983.- 273 с.
18. Выготский Л. С. Мышление и речь. В 6 т./ Л.С. Выготский. - М. : Просвищение, 1983.
19. Выготский Л. С. Развитие высших психических функций./ Л. С. Выготский. - М. , 1977.- 482 с.
20. Гальперин П. Я. Проблемы формирования знаний и умений школьников и новые методы обучения в школе./ П. Я. Гальперин., А. В. Запорожец., Д. Б. Эльконин. - М. : Педагогика, 1982. - 541 с.

- 21.Гоноболин Ф.Н. Внимание младших школьников и его воспитание. /Начальная школа, №11 – С .78-83.
- 22.Горбачева В. А. Формирование поведения детей в детском саду./ В. А. Горбачева - М. : Педагогика, 1968. - 349 с.
- 23.Дошкільна педагогічна психологія. / Під ред. Д. Ф. Ніколенка. К., "Педагогіка", 1970.- 249 с.
- 24.Зейгарник Б. В. Патопсихология ./ Б. В. Зейгарник. М. ,1976, Знание, 1992.- 539 с.
25. Психическое недоразвитие у детей. / Д. И. Исаев. Л., 1982 - 476 с.
- 26.Как развивать и воспитывать способности у детей./ Сост. Е. А. Шумилин.- М. : Просвещение, 1962.- 364 с.
- 27.Каппони В. Сам себе Взрослый. Ребенок и Родитель./ В. Каппони, Т. Новак. - С.-Петербург Изд. "Питер". 1995 - 265с.
28. Кон И. С. Ребенок и общество ./ И. С. Кон. -М. : Просвещение, 1988 - 385 с.
- 29.Кононко Е. Л. В мире раннего детства./ Е. Л. Кононко -К. : Радянська школа, 1985.- 481 с.
- 30.Костюк Г. С. Актуальные вопросы формирования личности ребенка./ Г.С. Костюк - К. : Вища школа, 1949.- 389 с.
- 31.Костюк Г. С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості./ Г. С. Костюк - К. : Вища школа, 1989- 463 с.
- 32.Кулюткин Ю. Н. Творческое мышление в профессиональной деятельности учителя.//Вопросы психологии.- 1986.- № 2, С- 43- 47.
- 33.Кэмпбелл Р. Как на самом деле любить детей./ Р. Кэмпбелл – М. : Педагогика, - 269 с.
- 34.Леві В. Л. Нестандартна дитина. / В. Л. Леві. К. , Радянська школа, 1991.- 284 с.
- 35.Лейтес Н.С. Умственные способности и возраст./ Н. С. Лейтес - М. : Мысль, 1971. - 375 с.

36. Леонтьев А.Н. Проблемы развития психики./ А.Н. Леонтьев. - М. : Просвещение, 1981. - 467 с.
37. Максимова Н. Ю. Курс лекций по детской патопсихологии. / Н. Ю. Максимова, Е. Л. Милютин. / Ростов н/Д. : Феникс, 2000.- 642 с.
38. Мамова-Томова В. Психологическая диагностика раннего возраста./ В. Мамова-Томова -К. : Вища школа, 1978.- 386 с.
39. Маркова А. К. Формирование мотивации учения./ А. К. Маркова. , Т. А. Матис., А. Б. Орлов – М : Просвещение., 1990.- 269 с.
40. Мастюкова Е.М. Ребенок с отклонениями в развитии./ Е. М. Мастюкова. М. : Просвещение, 1992.- 438 с.
41. Менчинская Н.А. Психологическое развитие ребенка./ Н. А. Менчинская - М. : Просвещение, 1957.- 572 с.
42. Мещеряков А.И. Слепоглухонемые дети./ А. И Мещеряков. - М. : Просвещение, 1974.- 465 с.
43. Мир детства. Дошкольник./ М. : Просвещение, 1991.- 401 с.
44. Миронов А. И. Критические периоды детства./ А. И. Миронов - М. : Педагогика, 1979.- 457 с.
45. Морозова М. Ф. Возникновение и развитие учебных интересов у детей младшего школьного возраста. / М.Ф. Морозова, М. : Просвещение. 1983. – 476 с.
46. Мухина В. С. Психология дошкольника./ В. С. Мухина - М. : Просвещение, 1985.- 367 с.
47. Немов Р. Психология. Т.2/ Р. Немов - М., 1993.-632 с.
48. Немов Р. Психология. Т.3./ Р. Немов - М., 1993.- 678 с.
49. Никитина А. А. Мама или детский сад./ А. А. Никитина - М. : Педагогика, 1990.- 448 с.
50. Новоселова С.Л. Развитие мышления в раннем возрасте. / С.Л. Новоселова -М. : Педагогика. 1979.- 368 с.
51. Одаренность и ее выявление у детей дошкольного возраста./Под ред. В. А. Моляко.- К., 1993.- 362 с.

52. Одаренные дети. /Под ред. Бурменской Н. В. , Слуцкого П. И.- М. : Педагогика, 1989. - 453 с.
53. Опыт системного исследования психики ребенка. /Под ред. Н. И. Непомнящей. -М. : Педагогика, 1975.- 461 с.
54. Основы геронтологии /Под ред. А. Бинэ и Ф. Бульера.-М. : Медгиз,1960.- 385 с.
55. Пономарев Я. А. Знание, мышление, умственное развитие./ Я. А. Пономарев - М. : Педагогика, 1967.- 265 с.
56. Проблемы возрастной психологии. /Под ред. А. И. Щербакова.- Л., 1979. - 369 с.
57. Психология формирования и развития личности. /Под ред. Л. И. Анциферовой.- М. : Просвещение, 1979.- 468 с.
58. Развитие личности ребенка. /Под ред. А. М. Фонарева.- М. : Просвещение, 1987.- 452 с.
59. Родителям о детях. /Под ред. А.Ф. Тура.- М. : Медицина, 1978. - 360 с.
60. Рубинштейн С. Я. Черты характера ребенка и их воспитание в семье. / С. Я. Рубинштейн. - М. : Просвещение, 1969. - 351 с.
61. Рыбалко Е. Ф. Возрастная и дифференциальная психология. / Е. Ф. Рыбалко М. : Педагогика, 1990.- 247 с.
62. Славина А. И. Воспитание у детей положительного отношения к учению./ А. И. Славина., М. : Педагогика, 1954.- 477 с.
63. Славина Л. С. Дети с аффективным поведением./ Л. С. Славина - М. : Педагогика, 1966.- 372 с.
64. Современные подходы к болезни Дауна //Под ред. Д. Лейна, Б. Стредфорда.М.: 1991.- 428 с.
65. Спок Бенджамин. Ребенок и уход за ним./ Бенджамин Спок - М. : Медицина, 1971. - 492 с.
66. Стадненко В. Н. Диагностика отклонений в умственном развитии учащихся./ В. Н. Стадненко К. , 1991.- 474 с.

67. Стоунс Э. Психопедагогика: психологическая теория и практика./ Э. Стоунс - М. : Педагогика, 1984.- 288 с.
68. Титаренко Т. М. Такие разные дети. / Т. М Титаренко. - К. , 1989.- 384 с.
69. Тихомирова Л. Ф., Басов А. В. Развитие логического мышления детей./ Л. Ф. Тихомирова, А. В. Басов. - Ярославль, 1995.- 381 с.
70. Урултаева С. Практикум по детской психологии / С. Урултаева. - М. , 1995.-387 с.
71. Фельдштейн Д. И. Психология развития личности в онтогенезе./ Д. И. Фельдштейн М. : Педагогика. 1989.- 561 с.
72. Хрипкова А. Г., Колесов Д. В. Девочка, подросток, де вушка./ А. Г. Хрипкова., Д. В. Колесов - М. : Педагогика, 1981.- 432 с.
73. Хрипкова А.Г., Колесов Д.В. Мальчик, подросток, юноша./ А. Г. Хрипкова., Д. В. Колесов - М. : Педагогика, 1981. - 471 с.
74. Чистякова М. И. Психогимнастика./ М.И. Чистякова - М. , 1990.-279 с.
75. Чуприкова Н. И. Умственное развитие и обучение. Психологические основы развивающего обучения./ Н.И. Чуприкова, М. , 1995.- 421 с.
76. Шумилин Е. А. Психологические особенности личности старшего школьника./ Е. А. Шумилин - М. : Наука, 1979.- 267 с.
77. Эльконин Д. Б. Развитие речи в раннем детстве / Д. Б. Эльконин - М. : Педагогика, 1989.- 278 с.
78. Эльконин Д. Б. Игра, ее место и роль в жизни и развитии детей. // Дошкольное воспитание, № 4 1976.С -45 -49.
79. Эльконин Д. Б. Развитие ребенка от рождения до 7 лет./ Д. Б. Эльконин – М. : Просвещение, 1989. - 467 с.60.Рубинштейн С. Я. Черты характера ребенка и их воспитание в семье. / С. Я. Рубинштейн. - М. : Просвещение, 1969. - 351 с.
61. Рыбалко Е. Ф. Возрастная и дифференциальная психология. / Е. Ф. Рыбалко М. : Педагогика, 1990.- 247 с.

- 62.Славина А. И. Воспитание у детей положительного отношения к учению./ А. И. Славина., М. : Педагогика, 1954.- 477 с.
- 63.Славина Л. С. Дети с аффективным поведением./ Л. С. Славина - М. : Педагогика, 1966.- 372 с.
- 64.Современные подходы к болезни Дауна //Под ред. Д. Лейна, Б. Стредфорда.М.: 1991.- 428 с.
- 65.Спок Бенджамин. Ребенок и уход за ним./ Бенджамин Спок - М. : Медицина, 1971. - 492 с.
- 66.Стадненко В. Н. Диагностика отклонений в умственном развитии учащихся./ В. Н. Стадненко К. , 1991.- 474 с.
- 67.Стоунс Э. Психопедагогика: психологическая теория и практика./ Э. Стоунс - М. : Педагогика, 1984.- 288 с.
- 68.Титаренко Т. М. Такие разные дети. / Т. М Титаренко. - К. , 1989.- 384 с.
- 69.Тихомирова Л. Ф., Басов А. В. Развитие логического мышления детей./ Л. Ф. Тихомирова, А. В. Басов. - Ярославль, 1995.- 381 с.
- 70.Урултаева С. Практикум по детской психологии ./ С. Урултаева. - М. , 1995.-387 с.
- 71.Фельдштейн Д. И. Психология развития личности в онтогенезе./ Д. И. Фельдштейн М. : Педагогика. 1989.- 561 с.
72. Хрипкова А. Г., Колесов Д. В. Девочка, подросток, де вушка./ А .Г. Хрипкова., Д. В. Колесов - М. : Педагогика, 1981.- 432 с.
- 73.Хрипкова А.Г., Колесов Д.В. Мальчик, подросток, юноша./ А. Г. Хрипкова., Д. В. Колесов - М. : Педагогика, 1981. - 471 с.
- 74.Чистякова М. И. Психогимнастика./ М.И. Чистякова - М. , 1990.-279 с.
- 75.Чуприкова Н. И. Умственное развитие и обучение. Психологические основы развивающего обучения./ Н.И. Чуприкова., М. , 1995.- 421 с.
- 76.Шумилин Е. А. Психологические особенности личности старшего школьника./ Е. А. Шумилин - М. : Наука, 1979.- 267 с.

77.Эльконин Д. Б. Развитие речи в раннем детстве / Д. Б. Эльконин - М. : Педагогика, 1989.- 278 с.

78.Эльконин Д. Б. Игра, ее место и роль в жизни и развитии детей. // Дошкольное воспитание, № 4 1976.С -45 -49.

79.Эльконин Д. Б. Развитие ребенка от рождения до 7 лет./ Д. Б. Эльконин – М. : Просвещение, 1989. - 467 с.

9. ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Причини появи вікової психології
2. Предмет задачі, теоретичне та практичне значення.
3. Психодіагностичні методи та їх характеристика.
4. Експериментальні методи.
5. Емпіричні методи.
6. Історія розвитку науки.
7. Фактори розвитку.
8. Показники розвитку.
9. Соціальне середовище та його види. Що таке соціальна ситуація розвитку?
- 10.Параметри готовності до школи.
- 11.Сучасна вікова періодизація.
12. Фізіологічні процеси після народження.
- 13.Розвиток нервової системи до народження.
- 14.Прояв безумовних рефлексів після народження.
- 15.Прояв умовних рефлексів після народження.
- 16.Вплив біологічних факторів на розвиток людини до народження.
- 17.Вплив соціальних факторів на розвиток людини до народження.
18. Біогенетична теорія.
- 19.Соціогенетична теорія.
- 20.Прояв нервової системи у віці немовля.
- 21.Розвиток рухів у віці немовля.

- 22.Прояв відчуттів та пам'яті у віці немовля.
- 23.Провідна діяльність у віці немовля та її характеристика.
- 24.Види прив'язаності у віці немовля.
- 25.Види страхів у віці немовля.
- 26.Розвиток мови у віці немовля.
- 27.Основні новоутворення у віці немовля.
28. Розвиток мови у ранньому дитинстві.
- 29.Орієнтувальний рефлекс та предметна діяльність у ранньому дитинстві.
- 30.Прояв уваги та відчуттів у ранньому дитинстві.
- 31.Прояв пам'яті, мислення та уяви у ранньому дитинстві.
- 32.Відкриття власного „Я”.
- 33.«Криза» трьох років.
- 34.Прояв почуттів та волі у ранньому дитинстві.
- 35.Прояв уваги та відчуттів у дошкільника.
- 36.Прояв мислення у дошкільника.
- 37.Пам'яті, уява у дошкільника.
- 38.Прояв та розвиток мови у дошкільника.
- 39.Анатомічні та фізіологічні зміни у дошкільника.
- 40.Роль батьків у розвитку особистісної сфери дошкільника.
- 41.Роль ровесників у розвитку особистісної сфери дошкільника.
42. Провідна діяльність дошкільника.
- 43.Поняття «провідна діяльність».
- 44.Стосунки у початкових класах
45. Навчання як провідна діяльність у початкових класах
- 46.Роль батьків у підтримці інтересу до навчання у початковій школі.
- 47.Роль вчителя у підтримці інтересу до навчання у початковій школі.
- 48.Роль дитини у підтримці інтересу до навчання у початковій школі.
49. Почуття та воля у початковій школі.
- 50.Розвиток мови та мовних навичок у початковій школі
51. Принцип історизму.

52. Критерії вікової періодизації.
53. Пізнавальні процеси у початковій школі
54. Прояв почуттів та волі у дошкільника
55. Психологія навчання
56. Психологія виховання
57. Структура діяльності вчителя